

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 16.5.2007
KOM(2007) 258 endelig

KOMMISSIONENS BERETNING

KONVERGENSBERETNING 2007 OM MALTA

(udarbejdet i overensstemmelse med traktatens artikel 122, stk. 2, på anmodning fra Malta)

{SEK(2007) 622}

1. FORMÅLET MED BERETNINGEN

I overensstemmelse med traktatens artikel 122, stk. 2, skal Kommissionen og ECB mindst én gang hvert andet år, eller på anmodning fra en medlemsstat med dispensation, aflægge beretning til Rådet om medlemsstaternes opfyldelse af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union.

Denne beretning er udarbejdet på anmodning fra Malta, som forelagde anmodningen den 27. februar 2007. En mere detaljeret vurdering af konvergenssituationen i Malta gives i et teknisk bilag til denne beretning (SEK(2007)622).

Indholdet af Kommissionens og ECB's beretninger er underlagt reglerne i traktatens artikel 121, stk. 1. Denne artikel fastsætter, at beretningerne skal omfatte en undersøgelse af, hvorvidt den nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med traktatens artikel 108 og 109 samt med ESCB's og ECB's statut (ESCB-statutten). Beretningerne skal ligeledes undersøge, om der er opnået en høj grad af vedvarende konvergens i den pågældende medlemsstat ved, at konvergenskriterierne (prisstabilitet, offentlig budgetstilling, valutakursstabilitet, langfristede rentesatser) er opfyldt, og ved at der tages højde for en række andre faktorer, der er nævnt i artikel 121, stk. 1, sidste afsnit. De fire konvergenskriterier er præciseret nærmere i en protokol, der er knyttet som bilag til traktaten (protokol 21 om konvergenskriterier).

Undersøgelsen af, om den nationale lovgivning, herunder de nationale centralbankers statut, er forenelig med traktatens artikel 108 og 109 og ESCB-statutten, forudsætter en vurdering af overholdelsen af forbuddet mod monetær finansiering (EF-traktatens artikel 101) og forbuddet mod privilegeret adgang (EF-traktatens artikel 102), overensstemmelsen med ESCB's målsætninger (EF-traktatens artikel 105, stk. 1), centralbankens uafhængighed (EF-traktatens artikel 108) og de nationale centralbankers integration i ESCB (adskillige artikler i EF-traktaten og ESCB-statutten).

Prisstabilitetskriteriet defineres i traktatens artikel 121, stk. 1, første afsnit: "opnåelse af en høj grad af prisstabilitet [...] vil fremgå af en inflationstakt, som ligger tæt op ad inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet".

Det hedder endvidere i artikel 1 i protokollen om konvergenskriterier, at "kriteriet vedrørende prisstabilitet [...] betyder, at en medlemsstat har en holdbar prisudvikling og en gennemsnitlig inflationstakt, som betragtet i en periode på et år før undersøgelsen ikke overstiger inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 1,5 procentpoint. Inflationen måles ved hjælp af forbrugerprisindekset på et sammenligneligt grundlag, der tager hensyn til forskelle i nationale definitioner". Kravet om holdbarhed indebærer, at en tilfredsstillende inflationsudvikling hovedsagelig skal opnås ved udviklingen i råvareomkostninger og andre faktorer, der indvirker strukturæssigt på prisudviklingen, snarere end afspejle midlertidige faktoreres påvirkning. Derfor indeholder konvergensundersøgelsen en vurdering af de underliggende faktorer for

inflationen og udviklingen på mellemlang sigt. Det vurderes også, om landet er i stand til at nå referenceværdien i de kommende måneder¹.

Referenceværdien blev beregnet til 3,0 % i marts 2007², med Finland, Polen og Sverige som de tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater.

I traktaten henvises der til **valutakurskriteriet** i artikel 121, tredje led, som "overholdelsen af de normale udsvingsmargener i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme i mindst to år uden devaluering over for andre medlemsstaters valutaer".

I artikel 3 i protokollen om konvergenskriterier hedder det: "Kriteriet vedrørende deltagelse i Det Europæiske Monetære Systems valutakursmekanisme (...) betyder, at en medlemsstat har overholdt de normale udsvingsmargener i Det Europæiske Monetære Systems valutakursmekanisme uden alvorlige spændinger i mindst de seneste to år før undersøgelsen. Medlemsstaten må især ikke i samme periode på eget initiativ have devalueret sin valutas bilaterale centralkurs over for en anden medlemsstats valuta".

Den relevante periode for vurdering af valutakursstabiliteten løber i denne beretning fra den 27. april 2005 til den 26. april 2007.

Kriteriet vedrørende **den offentlige budgetstilling** defineres i traktatens artikel 121, andet led, som "holdbare offentlige finanser; dette vil fremgå af, at medlemsstaten har opnået en offentlig budgetstilling, der ikke udviser et uforholdsmæssigt stort underskud som fastslået i henhold til artikel 104, stk. 6". Ifølge artikel 2 i protokollen om konvergenskriterier betyder dette kriterium, at "medlemsstaten på tidspunktet for undersøgelsen ikke er omfattet af en rådsafgørelse som omhandlet i traktatens artikel 104 C, stk. 6, om, at den pågældende medlemsstat har et uforholdsmæssigt stort underskud".

Fjerde led i traktatens artikel 121, stk. 1, forudsætter at "den varige karakter af den konvergens, medlemsstaten har opnået, samt af dens deltagelse i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme er afspejlet i **de langfristede rentesatser**." I artikel 4 i protokollen om konvergenskriterier fastslås det, at "kriteriet vedrørende konvergens i rentesatserne betyder (...), at en medlemsstat over en periode på et år før undersøgelsen har haft en gennemsnitlig langfristet nominel rentesats, som ikke overstiger den tilsvarende rentesats i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 2 procentpoint. Rentesatserne måles på grundlag af langfristede statsobligationer eller tilsvarende værdipapirer, idet der tages hensyn til forskelle i nationale definitioner."

Referenceværdien for rentesatserne blev beregnet til 6,4 % i marts 2007.

I traktatens artikel 121 stilles der tilmed krav om en undersøgelse af andre faktorer, der er relevante for den økonomiske integration og konvergens. Disse andre faktorer

¹ Beregningen af referenceværdien er behæftet med betydelig usikkerhed, idet den er beregnet på basis af inflationsprognosen for de tre medlemsstater, der forventes at have den laveste inflation i prognoseperioden, hvilket øger den mulige fejlmargen.

² Skæringsdatoen for de data, der er anvendt i denne beretning, er den 26. april 2007.

omhandler integrationen af finans- og produktmarkederne, udviklingen i betalingsbalancens løbende poster samt udviklingen i enhedslønomkostningerne og andre prisindeks. Sidstnævnte er omfattet af vurderingen af prisstabiliteten.

I sin konvergensberetning fra 2006 konkluderede Kommissionen, at Malta opfyldte et af konvergenskriterierne (vedrørende de langfristede rentesatser). I afventning af vedtagelsen af udkastet til lov om ændring af loven om Maltas centralbank ansås Maltas lovgivning ikke for at være fuldt ud forenelig med traktatens artikel 109 og ESCB-statutten hvad angår centralbankens integration i ESCB på tidspunktet for euroens indførelse.

2. LOVGIVNINGENS FORENELIGHED

Alle udestående tilfælde af manglende forenelighed er blevet løst i en lov om ændring af loven om Maltas centralbank, der blev vedtaget af parlamentet den 28. februar 2007, og som skal træde i kraft på datoen for indførelse af euroen i Malta. Bl.a. har loven ophævet eller ændret en række artikler, således at der tages højde for de forskellige roller og kompetencer, som EF-traktaten tildeler henholdsvis ECB, ESCB og Ministerrådet. Dette drejer sig især om bestemmelser vedrørende ESCB's monetære funktioner, transaktioner og instrumenter, valutareservernes opbevaring og forvaltning og retten til at bemyndige udstedelse af pengesedler og mængden af mønter.

Lovgivningen i Malta, herunder loven om Maltas centralbank, er forenelig med kravene i EF-traktaten og ESCB-statutten.

3. PRISSTABILITET

Overholdelse af referenceværdien

Den gennemsnitlige tolv måneders inflationstakt i Malta har ligget på eller under referenceværdien siden juli 2005 undtagen i perioden maj-oktober 2006. Den gennemsnitlige inflationsrate i Malta i tolv månedersperioden frem til marts 2007 lå på 2,2 %, altså under referenceværdien på 3,0 %, og vil sandsynligvis holde sig under referenceværdien i månederne fremover³.

Underliggende faktorer og holdbarhed

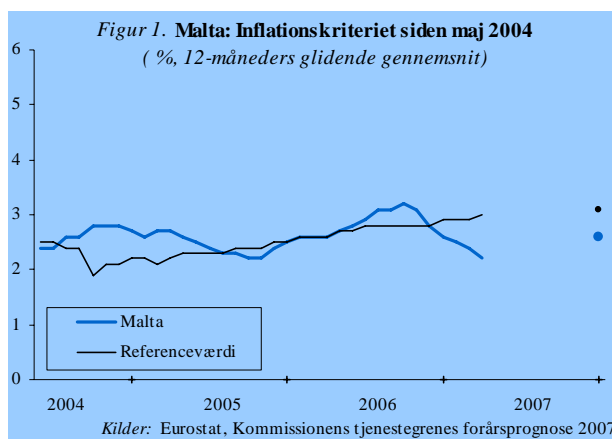
HICP-inflationen i Malta har svinget omkring 2,5 % igennem de senere år. Der har været nogen volatilitet, primært som følge af, at Malta er en lille og åben økonomi, der er følsom over for eksterne chok (især i fødevarer- og energipriserne) og for ændringer i de indirekte skatter. Inflationen steg kraftigt i efteråret 2005, hovedsagelig på grund af store stigninger i de regulerede priser på energi og lignende produkter som reaktion på højere oliepriser. Da effekten af energiprischokket ebbede ud, faldt inflationen markant til under 1 % ved udgangen af 2006. Ud over de

³ Ifølge Kommissionens prognose fra foråret 2007 vil den gennemsnitlige tolv måneders inflationstakt i Malta falde til 1,4 % i december 2007, mens referenceværdien ventes at blive på 2,8 %.

omfattende basiseffekter fra energiinflationen afspejlede faldet en nedgang i priserne på beklædning og fodtøj samt lufttransport.

HICP-inflationen, eksklusive energi og uforarbejdede fødevarer, faldt til 1,6 % i 2006 fra 2 % i 2005. Den moderate kerneinflation tyder på, at det underliggende inflationspres har været begrænset på baggrund af et negativt outputgab og et lavt lønpres.

Enhedslønomkostningerne har været faldende siden 2005 til afspejling af en stærk løndisciplin i både den private og den offentlige sektor. Der har ikke hidtil været tegn på afledede effekter fra energipriserne, hvilket tyder på, at inflationsforventningerne fortsat holdes under kontrol. Den effektive valutakurs holdt sig i det store og hele stabil i 2005 og 2006 og holdt sig dermed stort set neutral i forhold til importpriserne.

Enhedslønomkostningerne har været faldende siden 2005 til afspejling af en stærk løndisciplin i både den private og den offentlige sektor. Der har ikke hidtil været tegn på afledede effekter fra energipriserne, hvilket tyder på, at inflationsforventningerne fortsat holdes under kontrol. Den effektive valutakurs holdt sig i det store og hele stabil i 2005 og 2006 og holdt sig dermed stort set neutral i forhold til importpriserne.

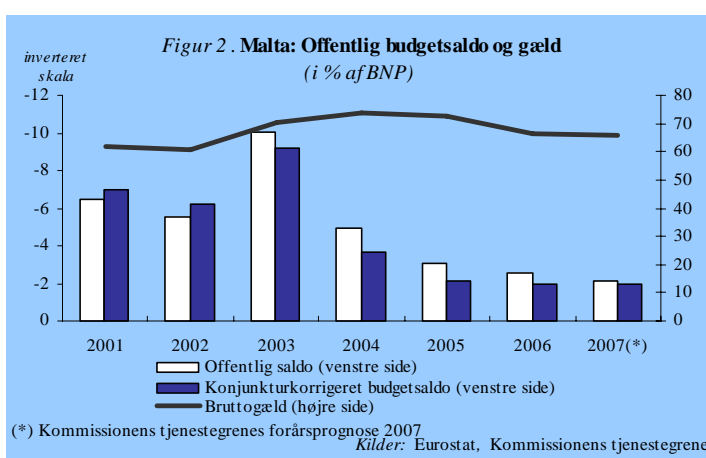
Hvis man ser fremad, ventes den samlede inflation at forblive moderat på mellemlang sigt, selv om den ventes at stige en smule fra det nuværende lave niveau i takt med, at de gunstige basiseffekter fra energipriserne aftager. Risiciene for prognosen forekommer i det store og hele at være afbalancerede. De primære risici vedrører oliepriserne og er tosidede. Af andre risici, der trækker nedad, kan nævnes den igangværende liberalisering af energisektoren i Malta og de øvrige strukturreformer til forbedring af produktmarkedernes funktion. De risici, der trækker opad, kunne hidrøre fra den stramning af arbejdsmarkedet, der indtræffer i takt med forbedringen i konjunkturforløbet.

Malta opfylder kriteriet vedrørende prisstabilitet.

4. OFFENTLIG BUDGETSTILLING

Malta er i øjeblikket omfattet af en beslutning om et uforholdsmæssigt stort underskud (Rådets beslutning af 5. juli 2004)⁴.

Maltas underskud på statsfinanserne var forholdsvis højt i begyndelsen af 2000'erne og toppede med omkring

⁴

Rådets beslutning 2005/186/EF, EUT L 62 af 9.3.2005, s. 21.

10 % af BNP i 2003 (primært som følge af en omfattende engangsforanstaltning). Siden er budgetunderskuddet faldet betydeligt som følge af regeringens finanspolitiske konsolideringsprogram. Underskudskvoten lå på 2,6 % i 2006, og ifølge prognosen fra foråret 2007 fra Kommissionens tjenestegrene vil den blive på 2,1 % af BNP i 2007. Indtægtskvoten har fulgt en opadgående kurs, mens udgiftskvoten steg indtil 2004 for derefter at falde.

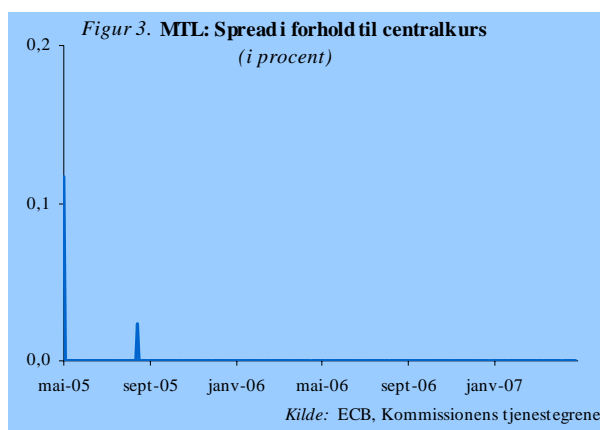
Den offentlige gæld steg markant i første halvdel af årtiet og toppede på omkring 75 % i 2004. Fra og med 2005 slog gældskvoten ind på en nedadgående kurs, og gældskvoten var på 66,5 % af BNP i 2006. Prognosen fra foråret 2007 fra Kommissionens tjenestegrene forventer en offentlig gæld på 65,9 % af BNP i 2007.

I sin udtalelse af 27. februar 2007 om opdateringen fra december 2006 af Maltas konvergensprogram gav Rådet udtryk for, at gældskvoten syntes at falde i et tilfredsstillende tempo hen imod referenceværdien på 60 % af BNP, og at programmet var foreneligt med en korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud i 2006. Samtidig bemærkede Rådet, at der var risici for programmets budgetfremskrivninger, især hvad angår de tilgrundliggende gunstige makroøkonomiske antagelser for 2008 og 2009. Rådet opfordrede Malta til at fortsætte det planlagte fremskridt hen imod opfyldelse af den mellemfristede budgetmålsætning, til at sikre, at gældskvoten blev reduceret i overensstemmelse hermed, og til at gøre yderligere fremskridt med udformningen og gennemførelsen af reformen af sundhedsvæsenet med henblik på at forbedre holdbarheden i de offentlige finanser på lang sigt.

I lyset af denne udvikling og prognosen fra foråret 2007 fra Kommissionens tjenestegrene finder Kommissionen, at det uforholdsmæssigt store underskud er blevet korrigeret med en troværdig og holdbar nedbringelse af budgetunderskuddet til under 3 % af BNP og en gældskvotepå, der er for nedadgående i retning af referenceværdien på 60 %. Kommissionen henstiller derfor, at Rådet ophæver beslutningen om et uforholdsmæssigt stort underskud i Malta (KOM(2007)621). Træffer Rådet afgørelse om at indstille proceduren i forbindelse med et uforholdsmæssigt stort underskud for Maltas vedkommende, vil Malta opfylde kriteriet vedrørende den offentlige budgetstilling.

5. VALUTAKURSSTABILITET

Den maltesiske lira har deltaget i ERM II siden den 2. maj 2005, dvs. i 24 måneder på tidspunktet for vedtagelsen af denne beretning. Inden Maltas indtræden i ERM II, var den maltesiske lira fastlåst til en euro-dollar-sterling-kurv. I den vurderingsperiode, der lå uden for ERM II-deltagelsen (27. april-1. maj 2005), lå liraen tæt op ad den fremtidige centalkurs. Ved sin indtræden i ERM II forpligtede Malta sig ensidigt til at fastholde liraen på centalkursen. Efter landets indtræden i

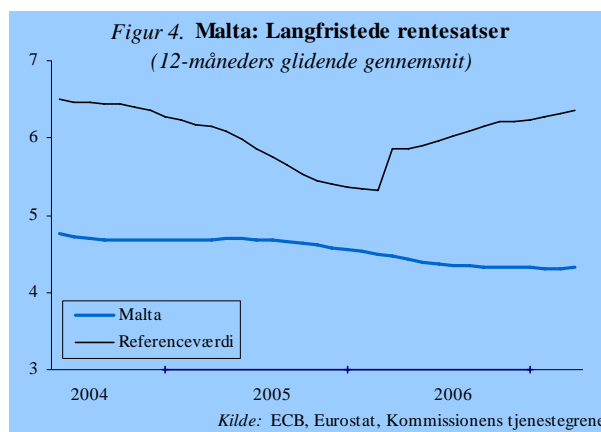

ERM II har den maltesiske lira været stabil over for centralkursen og har ikke været udsat for alvorlige spændinger. Yderligere indikatorer, såsom udviklingen i de kortfristede rentesatser og valutareserverne, tyder ikke på, at valutakursen er under pres.

Malta opfylder valutakurskriteriet.

6. DE LANGFRISTEDE RENTESATSER

Den gennemsnitlige langfristede rentesats i Malta i løbet af året frem til marts 2007 var på 4,3 %, hvilket er under referenceværdien på 6,4 %. De gennemsnitlige langfristede rentesatser i Malta har ligget under referenceværdien siden tiltrædelsen af EU. Der har kun været forholdsvis beskedne udsving i de gennemsnitlige langfristede rentespænd i forhold til euroområdet i de seneste år, og spændet har i første halvår af 2007 holdt sig på et niveau på omkring 30 basispoint. Lave udbyttespænd vidner om, at markederne regner med en begrænset landerisiko.

Malta opfylder kriteriet vedrørende de langfristede rentesatser.

7. YDERLIGERE FAKTORER

Andre faktorer, såsom integrationen af finans- og produktmarkederne og udviklingen i betalingsbalancens løbende poster, er også blevet undersøgt. Den maltesiske økonomi er yderst integreret i EU. Især er samhandelen og forbindelsen med andre medlemsstater vedrørende udenlandske direkte investeringer omfattende, og Maltas finansielle system er i høj grad forbundet med de finansielle systemer i andre lande, både i og uden for EU, gennem etableringen af finansielle institutioner og leveringen af grænseoverskridende tjenesteydelser. Maltas underskud på betalingsbalancens løbende poster har været noget svingende i de seneste år, hvilket afspejler økonomiens lille størrelse og snævre sektorbase. Maltas økonomiske forhold til udlandet er præget af store udsving i nettohandelen med varer og tjenesteydelser, og det store underskud i varehandelen bliver kun delvis udlignet af et betydeligt overskud på tjenestebalancen. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster er steget betydeligt i de seneste år og androg 8,2 % af BNP i 2005. Denne stigning afspejlede vanskelige markedsvilkår inden for de dominerende elektronik- og turistsektorer og i 2005 en kraftig forhøjelse af olieregningen. I 2006 faldt underskuddet på betalingsbalancens løbende poster til 6,3 % af BNP som følge af en kraftig stigning i de løbende overførsler i kølvandet på voksende indtægter fra den blomstrende industri for online-tjenester. Underskuddet på betalingsbalancens løbende poster og kapitalposter tilsammen faldt fra ca. 4,9 % af BNP i 2004-2005 til 3,2 % af BNP i 2006. På finansieringssiden har nettotilstrømningen af udenlandske

direkte investeringer næsten fuldt ud dækket underskuddet på den løbende betalingsbalance.

* * *

I lyset af sin vurdering af opfyldelsen af konvergenskriterierne og ud fra en antagelse om, at Rådet vil følge Kommissionens henstilling om at ophæve beslutningen om det uforholdsmæssigt store underskud, finder Kommissionen, at Malta har opnået en høj grad af vedvarende konvergens.